

Løsningseksempel til opgave 2

Retsstillingen mellem Kold og Finansbanken

Efter Asks udstedelse af fakturaen på 1.250.000 kr. den 26. marts aftaler Ask og Kold den 29. marts, at Kold skal betale Asks gæld på 700.000 kr. til underleverandøren Eskesen mod et nedslag i købesummen for legeanlægget på 800.000 kr., i hvilken forbindelse Ask den 29. marts udsteder en kreditnota på det anførte beløb til Kold. Som følge af den indgåede aftale skylder Kold således alene Ask et beløb på 450.000 kr.

Det følger af princippet i GBL § 27, at Finansbanken ikke ved den af Ask den 2. april meddelte transport i fakturaen opnår bedre ret end Ask. Finansbanken kan således ikke på baggrund af transporten kræve betaling af mere end 450.000 kr. af Kold. Idet det er oplyst, at Kold forholder sig passivt over for Finansbankens denunciation den 3. april, er spørgsmålet derfor, om Kold som følge heraf er blevet forpligtet til at betale det fulde fakturabeløb til Finansbanken, alternativt dække bankens tab ved fakturabelåningen.

Det er åbenbart, at Kold ikke ved sin passivitet er blevet aftaleretligt forpligtet til at betale det fulde fakturabeløb til Finansbanken. Spørgsmålet er alene, om Kold er erstatningspligtig for bankens tab ved Asks uretmæssige belåning af fakturaen på 1.250.000 kr. og ikke blot restfordringen på 450.000 kr. Pantsætningen af fakturaen sker »til sikkerhed for ethvert mellemværende« med banken, og tabet udgør derfor 640.000 kr. (forskellen mellem belåningsbeløbet på 1.000.000 kr. (80% af 1.250.000) og belåningsbeløbet restfordringen på 450.000 kr., som Kold jo stadig skylder (80% af 450.000 = 360.000) – eller opgjort på en anden måde: 80% af den betalte del på 800.000 kr.). Hvis det ved opgavebesvarelsen forudsættes, at Finansbanken ikke på tidspunktet for tabsopgørelsen har andre krav mod Ask, udgør tabet dog kun 550.000 kr. (forskellen mellem belåningsbeløbet på 1.000.000 kr. og restfordringen på 450.000 kr.).

Ved behandlingen af spørgsmålet om, hvorvidt Kold ved sin passivitet har handlet ansvarspådragende over for Finansbanken, bør U 1993.438 H (kommenteret af *Nørgaard* i U 1993 B s. 433 ff.) inddrages. I dommen pålagdes den passive »fakturaskyldner« erstatningsansvar over for det pengeinstitut, som havde belånt en række fiktive fakturaer udstedt til »fakturaskyldneren«. Opgaven adskiller sig imidlertid fra dommen på væsentlige punkter, som gør, at situationerne ikke er sammenlignelige:

For det første er der i opgaven ikke tale om belåning af en fiktiv faktura, men om manglende oplysning til banken om kreditnotaens udstedelse, og Finansbankens denunciation i opgaven (det anføres alene, at banken har fået »transport på fakturafordringen«) er udformet således, at Kold ikke nødvendigvis har måttet indse, at Ask har belånt den oprindelige faktura på 1.250.000 kr. og ikke blot resttilgodehavendet på 450.000 kr.

For det andet er der i dommen tale om et flerårigt, løbende mellemværende, hvor »fakturaskyldneren« i en længere periode forholdt sig passiv over for overdragerens belåning af adskillige, fiktive fakturaer.

Som følge af de anførte forskelle må det antages, at Kolds passivitet ikke er ansvarspådragende i forhold til Finansbanken. Ved bedømmelsen er det væsentligste dog, at de ovenfor nævnte forskelle ses – ikke så meget hvilket resultat man ved besvarelsen kommer frem til ved redegørelsen for Kolds eventuelle ansvar.

Uanset hvad man måtte mene om ansvarsspørgsmålet, *skal* det ses og nævnes, at der er to grunde til, at Kolds passivitet under ingen omstændigheder kan antages at have været årsag til Kreditbankens tab.

For det første blev beløbet på 1.000.000 kr. trukket på Asks kassekredit og brugt til betaling af gæld allerede den 2. april, dvs. inden Kold havde nogen som helst mulighed for at

reagere. For det andet viser oplysningerne om Asks økonomi klart, at Finansbanken ikke ville have kunnet inddrive noget som helst beløb hos Ask, selv om Kold havde reageret over for Finansbanken straks efter modtagelsen af denunciationen den 3. april.

Konklusionen er således, at Finansbanken kun kan kræve 450.000 kr. (den transporterede restfordring) af Kold.

Det er en fejl, hvis resultatet begrundes ud fra betragtninger om negligeringsret grundet Asks afhængighed af Eskesen.

Retsstillingen mellem Curts Camping ApS, Toy Metal A/S og Finansbanken

Finansbanken giver den 12. marts Curts Camping ApS meddelelse (denunciation) om bankens transport i fakturafordringen. På dette tidspunktet eksisterer fordringen ikke, idet Ask endnu ikke har foretaget levering af legeanlægget. Der er således tale om pantsætning af en fremtidig fordring. Spørgsmålet er herefter, om Finansbanken herved har opnået en omsætnings- og kreditorbeskyttet ret til den fremtidige fordring, når denne kommer til eksistens ved aftalens indgåelse den 22. marts.

Dette må antages, idet det af opgaven fremgår, at fakturaen – som er vedlagt denunciationen – indeholder en nærmere beskrivelse af arbejdet og leveringstiden i overensstemmelse med de aftalte vilkår. Det retsforhold, som giver anledning til den fremtidige fordring er således klart og entydigt defineret.

Det følger herefter af GBL 31, stk. 1, at transporten til Finansbanken skal respekteres af Toy Metal A/S som udlægshaver.

Curts Camping ApS, der allerede den 12. marts fra Finansbanken har modtaget denunciation af bankens transport i fordringen, kan derfor ikke med frigørende virkning betale købesummen til Toy Metal A/S' advokat i henhold til udlægget, jf. GBL § 29. Finansbanken er således berettiget til at kræve betaling (på ny) af fakturafordringen fra Curts Camping ApS.